
SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for Inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementpris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsigelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. — Annonser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHOLD: Den sanne rettferdighet. — Tysk katolsk diktning. — Omkring kongressen i Kjøbenhavn. — Fra kongressen i Dublin. — Barna uten barndom må bli våre feriebarne! — Svenske helgenlegender. — Litt om fattigdom. — Herhjemme — og derute.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO — TELEFON 25287

RETT + OG + SANNHET

Den sanne rettferdighet.

De skriftklokes og fariseernes rettferdighet hadde den feil at den bestod mer i form enn i realitet, den var mere tilsynelatende enn virkelig. Den sanne rettferdighet bør fremforalt ha bo i selve hjertet, som vår forening med Gud i vårt hjertes dybde. Alle de gode gjerninger som vi utøver av menneskehensyn, av frykt for menneskene som ellers kanskje vil kritisere oss, har egentlig ingen moralsk betydning og kan heller kalles umoralske, ti de er utøvet av tvang, av en makt, som ikke har rett til å utøve denne tvang. Retten til å tvinge tilkommer ene Ham som skapte vår samvittighet.

Alle våre ytre handlinger burde i grunnen ikke være annet enn en utfoldelse av de guddommelige krefter og energier som Gud har lagt i vår sjel, i hver menneskesjel, for at de der skal utvikle sig. Alle våre handlinger kan derfor best sammenlignes med plantenes blomster og frukter, som ikke er annet enn en utvortes åpenbaring, en utvortes manifestasjon av det intense liv, av den ekspansjonskraft som ligger i saften. Voksblomster, kunstblomster kan ha alle mulige tilsynelatende former av ekte blomster, men de lever ikke, det er ikke levende vesener.

Vi mennesker kan så lett ta feil av alt det som skjer i verden, vi gjør oss så mange illusjoner både om oss selv og om andre. Vi glemmer at virkeligheten, realiteten av andre menneskers liv er så helt skjult for oss, likesom vårt eget livs realitet er helt skjult for andre menneskers blikk. Det er bare Gud som gjennomskuer oss, som kjenner vår mening, vår vilje, våre ønsker. Denne sanne rettferdighet som er innerst inne i oss, det er den eneste som er av interesse for Gud,

den eneste som er avgjørende for evigheten. Det som bestemmer en handlings moralske verdi, er ikke dens resultat, ikke den fordel man får av den, men handlingens verdi avhenger av vår indre innstilling, som bunner i vår menneskelige frihet. Vår handlings verdi avhenger av hvorvidt vi legger vårt hjerte i den.

Det som nu er blitt sagt er helt i overensstemmelse med selve religionens idé, med fromhet. Ved religion, ved fromhet forstår vi de bånd som knytter oss sammen med Gud. Men hvad er mere intimt og mere skjult for menneskene enn våre personlige forhold til Gud? Og bønner? Hvad nytter opramsningen, hvad nytter våre munnens ord hvis de ikke bunner i hjertet? Det er ikke bestandig de som kneler penest eller som bøier sitt hode dypest, som ber best. Det er mulig, men det er ikke sikkert, ti alle disse utvortes holdninger utgjør slett ikke bønner. Bønner må komme fra hjertet. Og tar vi sakramentene, da ser vi at det nok er utvortes tegn, men at deres egentlige virkning foregår igjen i sjelens lønnkammer, og fra Guds uendelige vesen strømmer deres krefter til menneskene og inn i sjelens usynlige verden.

Tenker vi over alt dette — tenker vi at religionens hovedkraft er innvortes, at dens hovedkrefter vedkommer vår sjels hemmelighet, at det religiøse liv aldri kan bestå i jakt etter popularitet eller berømmelse eller aktelse og ros fra mennesker — da vil vi se, at vår rettferdighet også på mere enn et punkt kanskje har noget tilfelles med fariseernes og de skriftlærdes, og at det er på tide at vi innser det og forsøker å komme bort fra fariseismen, som ikke er annet enn hykleri under fromme former. Har vi innset det, da har vi med det samme tatt det første skritt på den vei som fører oss bort fra fariseismen og hen til Kristus.

Tysk katolsk diktning.

I «Aftenposten» for 18. juni har professor Fredrik Paasche skrevet en utmerket kronikk under ovenstående tittel, hvori han behandler de to forfatterinner Gertrud von Le Fort og Ruth Schaumann, samt omtaler Romano Guardini. Vi tillater oss å gjengi den her:

Da Wolfram von Eschenbach diktet sin «Parzival» — for 700 år siden — tok han med i det veldige epos hele den tilværelse han visste om, «himmel og blomstrende jord»; for Wolfram var der ingen motsetning mellom ridderidealene og det kirkelige ideal. I tysk katolsk diktning fra senmiddelalderen og begynnende nyere tid er skillet mellom «verden» og religionen blitt tydeligere, det endte med at katolicisme og «verden» ikke videre vedkom hverandre. Tysk romantikk omkring 1800 hadde katolske representanter som betød noget for det hele land, tysk realisme hadde færre, til sist ophørte det litterære Tyskland å regne med katolsk diktning.

Da Enrica von Handel-Mazzetti trådte frem, i slutningen av det 19. århundre, var kritikken helt avvisende; bare langsomt nådde hennes store romaner, med sin farverige, urolige skildring, ut i videre kretser. Men anerkjennelsen kom til slutt; og samtidig vakte det oppmerksomhet at en katolsk forfatter stilte under debatt kravene til katolsk diktning. Det var professor Karl Muth, redaktør av tidsskriftet «Hochland» — som med rette er kalt et «kulturtidsskrift». Man hadde ment at katolsk diktning var det som behandlet katolske emner. Karl Muth videt synskretsen ut og satte fordringene høit med sine skrifter om «De tyske katolikkers litterære opgaver» og «Diktningens gjennfølelse ut fra den religiøse opplevelse».

Knappt var de nye teorier kommet, før tysk katolsk diktning blomstret op. Og nu heter det ikke lenger i kritikken, at «det som er katolsk, det leses ikke».

Krisen i Tyskland, etter verdenskrigen, er tydelig nok i tysk litteratur. Retninger har hurtig avløst hverandre; og en god del av det som utkommer, har hatt og har et sterkt preg av «Umsturz» i alle ting, av tvil på «verdiene», eller av visshet om at verdiene ikke er til.

Ny-idealister har reist sig til motstand og mener at uværet skal drive over. Der finnes i Tyskland en «stille» diktning ved siden av den voldsomme, krise-artede. Og kanskje vil den stille holde sig lenger eller bli en bro til noget nytt; den mangler ikke talent, ikke sprog — det tyske ord hos Carossa er alt annet enn dødt.

Motstanderne av «der Umsturz» i etikk og religion er ikke konservative i den forstand at de møter enhver forandring med sitt nei. Men de hevder at til forandring hører et noget som forandres; at forandring er kontinuitet og ikke ryddet grunn, begynnelse fra nytt av — det vil si fra barbariet av.

I kampen for de religiøse verdier har protestantiske diktere en vanskelig stilling. Protestantismen er etter sitt innerste vesen individualistisk, den protestantiske

stridsdikter blir lett stående alene, han kan hverken støtte sig til eller ville det fellesskap som følger system og symbol. Med større sikkerhet, med hjelp i et «verdensbillede» som står fast, går de katolske diktere til striden. Krisetiden blir en tid for dem, en «tid til å tale», til å fornye det gamle ord.

Maktfullt har Gertrud von Le Fort fornyet det i sine «Hymnen an die Kirche». Hun er dikter og stor dikter. Sproget i hennes hymner minner om Davids salmer; men hun skaper ut fra sin tid og sig selv. Og hennes kunst har ærend også til andre enn de nærmeste trosfeller. Man skal bare forstå hvad hun, den katolske, mener med kirken; for henne er den «Kristi mystiske legeme». Man kunde også kalle hennes «kirke»: Guds ånd i verden — den evige sannhet.

Hun har funnet sannheten; og alle forsøk på å avløse den med en annen eller andre er for henne fattigslighet og dårskap:

«Hvem frelser min sjel
fra menneskenes ord?
De toner fra det fjerne som basuner;
men kommer de nær,
er det bjelder bare.
De trenger sig frem
med faner og vimpler;
men når vinden reiser sig
flagrer deres prakt istykker.
Hør, I hørøstede og hovmodige,
I flyktige i ånden og I barn
av Eders egen vilkårlighet:
Vi vansmektet ved Eders kilder
og forkom av hunger ved Eders bord,
vi blev blinde ved Eders lampe!
I er som en vei som aldri når frem,
I er som en masse små skritt
omkring Eder selv!
I er idag Eders sannhets vugge,
og imorgen er I også dens grav!
Ve Eder som griper oss med hender:
En sjel kan man fange
bare med Gud!
Ve Eder som gir oss å drikke
av begere:
En sjel skal man gi evigheten!
Ve Eder som underviser
i Eders forfengelige hjerte!»

Slik er Gertrud von Le Forts farvel til de mange som vilde prate henne istykker. Hun vender sig til «die Kirche»: «Du alene søkte min sjel! Hvem vil gå din troskaps rett for nær?»

Og nu står det hvad kirken er: Evighet, ånd, virksom gjennom alle tider, virksom også i hedensk myte og i «grå tenkere»s visdom. «Din stemme sier:

Jeg har ennu blomster fra villnisset i armen,
 jeg har ennu dugg i mitt hår
 fra de første menneskers daler.
 Jeg har ennu bønner,
 som marken lytter til — —.
 Se, i mig kneler folkeslag
 som for lenge siden er borte. — —
 Jeg var på tårnene ...
 hos deres stjerne-søkere. — —
 Jeg var alle tiders lengsel,
 jeg var alle tiders lys.»

Gertrud von Le Fort er vanskelig å oversette. Ikke slik å forstå at hennes språk skulde være innviklet, tungt; men hun bygger dristig, hun har en opprinnelig uttrykkskraft som bryter med det tilvante og ikke er lett å få frem i en omsetning. Jeg må allikevel forsøke med en tredje hymne til «die Kirche», til makten som tok fra henne ensomhetsfølelsens byrde:

«For overalt på jorden
 blåser forlatthetens vind:
 Hør, hvor det klager i verdens mark!
 Overalt er der én og aldri to!
 Overalt et skrik i fengsel
 og en hånd bak tilmurede dører;
 overalt er nogen levende begravet!
 Våre mødre gråter
 og våre elskede forstummet;
 for ingen kan hjelpe den andre:
 De er alle alene.
 De roper til hverandre
 fra taushet til taushet,
 de kysser hverandre
 fra ensomhet til ensomhet.
 De elsker sig tusen smerter bort
 fra hverandres sjel.
 For all nærhet av mennesker
 er som blomster som visner på graver,
 og all trøst
 er som en stemme utenfra. —
 Men du
 er som en stemme midt i sjelen.»

Der er ekstase i hymnene, men også den sikkerhet som klar tanke kan gi. Først og fremst er det sjel i dem, og billedprakt og levende rytme. Og de er nådd langt ut. Oplag på oplag er kommet, nu foreligger også en billig folkeutgave.

«Die Letzte am Schafott» heter en novelle som Gertrud von Le Fort utgav i 1931. Den handler om de seksten nonner fra Compiègne som blev henrettet under den franske revolusjon, i terror-mennesenes makttid. Men «den siste ved skafottet» er en syttende nonne, en som i angst var flyktet fra undergangen og nu lever på pøbelens nåde. De seksten står syngende ved guillotinen, de synger «veni creator»; men falløksen gjør sin tjeneste, og stemme på stemme blir borte av koret, til bare en eneste høres — nei, da høres to, nede på Place de la Révolution er der nogen som tar lovsangen op, det er

nonnen som var rømt i angst. Hun synger, hun jubler; og nu høres bare hun; og i neste øieblikk høres heller ikke hun.

Det er fortalt med voldsom makt, med alle mulige hensyn til historien, og enda slik at det kommer oss helt nær. Dessuten taler forfatterinnen direkte til nutiden, hun har mange vise ord om menneskelige og guddommelige ting. Det som optar henne sterkest, er angstens problem og «Guds kraft i de svake». Hun mener at Guds kraft må til for å reise det redde sinn; og det gir hennes verk i tillegg til god psykologi «mystische Erfüllung» — for det er ikke sagt som påstand, men som tro, det kommer visjonært.

Et større, rikere verk er allikevel nutidsromanen, konversationsromanen «Das Schweisstuch der Veronika». Handlingen foregår i Rom; og for å ha det fulle utbytte av boken, skal man kanskje ha vært i Rom. Har man vært der, gir «Das Schweisstuch der Veronika» en fullkommen gjenoplevelse og en forklaring på meget som man bare uklart forstod. Men alt det kan man undvære, der blir enda nok tilbake; det største ved denne merkelige bok er sjeleskildringens kunst; man leser i spenning, ikke for de ytre hendelsers skyld, men for det som hender i sinnene. Hvert menneske i boken har sitt tydelige særpreg og sin egen vei å gå. Av alle motsetninger Gertrud von Le Fort har fått frem, blir det allikevel en som dominerer billedet; det er motsetningen mellom moderne «livs-dyrkelse» og den katolske kristnes religiøse følelse.

Av *Ruth Schaumann* — som er billedhugger også — kjenner jeg bare hennes siste diktsamling «Die Tenne». Samlingen er fyldig, og der finnes svakelige ting i verket, Ruth Schaumanns språk kan virke litt besværlig. Men det er hennes eget språk; og det kan være fullt av melodi, og da blir det en åpen vei for strømmende inderlighet. Ruth Schaumann er følelse og rik følelse; her er skjønne dikt om blomstrende jord, om mor og barn, om alt liv — og enda skjønnere om død og evighet. «Die Tenne» bidrog vel til at byen Münchens literære pris nylig blev tildelt Ruth Schaumann (da stod det en notis om henne også i norske aviser).

Til slutt noen ord om gamle, men ikke foreldede tekster. *Romano Guardini* har oversatt til tysk stykker av missale brevier. «Heilige Zeit» kaller han boken. Den begynner med gruppen «Ankunft des Herrn» og slutter med «Ewiges Licht». Det vektige, majestetiske som romersproget har, kan ikke tysken få fullt frem; men der er sang i Guardinis oversettelse — og den klarhet «det hellige ord» skal ha, med all mulig grunn har man talt om «mesterlig form». Og verket fører til en av kildene for alle tiders katolske diktning.

Fredrik Paasche.

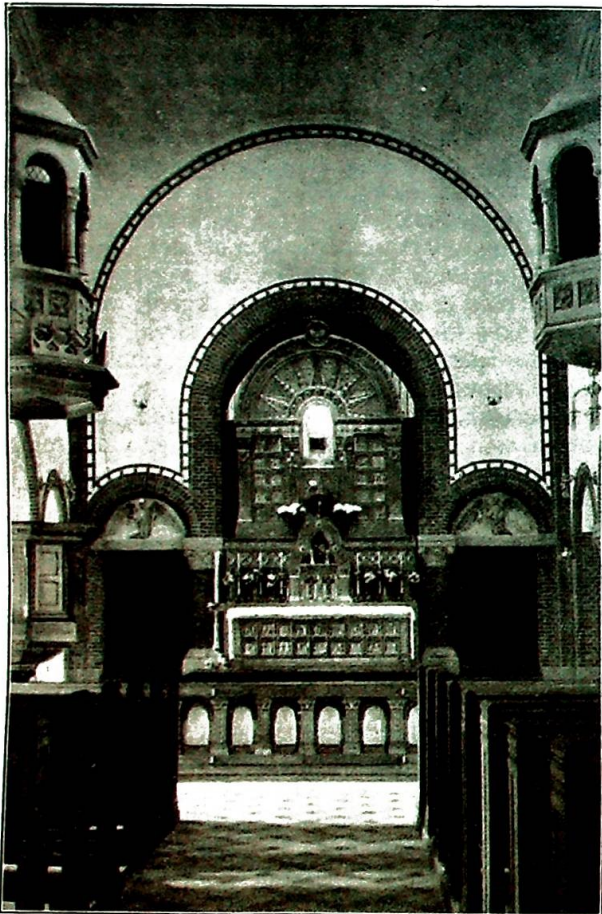
Kristne mennesker har ofte en besynderlig tilbøielighet til å stå å ruske i låste dører, når der dog like ved siden av er en dør som står åpen på vid gap.

Omkring kongressen i Kjøbenhavn.

(Efter «Katholsk Ungdom»).

Efter nogen vaklen har Hans Eminense *Wilhelm Kardinal Van Rossum* tatt imot Biskop Brems innbydelse til å komme til Kjøbenhavn til vår kongress i august måned. Grunnen til, at Kardinalen ikke straks sa ja, har uten tvil vært helbredshensyn. Kardinalen er

i Amsterdam juli 1924. Kardinalen bringer oss et pust fra det hellige Rom og den store katolske verden. Vi vil på hine begivenhetsrike dager i August måned mere enn noensinne før føle oss som en del av «una sancta catholica et apostolica ecclesia». Måtte nu også alle forstå, at ingen, der kan være med, har lov til å bli borte.

Tilbedelseskirkens kor og det skjønne alter med Chresten Skikkilds berømte 38 relieffer.

nu 78 år gammel, og helbredden har i den siste tid ikke vært godt. Så meget desto mere må vi være takknemlige for, at Kardinalen allikevel vil komme.

Det er ikke første gang, at Propagandakongregasjonens chef gjester Danmark. Mange av våre lesere vil huske hans besøk i 1923; de vil minnes kirkefyrstens milde og elskverdige skikkelse og glede sig over å ønske vår øverste chef, næst Paven, velkommen iblandt oss.

Når Kardinal Van Rossum kommer til Danmarks første eukaristiske kongress, kan der være grunn til å minne om, at Eminencen var pavelig legat ved den eukaristiske verdenskongress i Wien september 1912 og

August Kardinal *Hlond*, Erkebiskop av Gniezno og Poznan, Polens Primas, har ikke før besøkt Danmark, men de danske deltagere i Ansgars-festen i Stockholm 1929 har ved den leilighet sett Eminencen. Ikke minst for de mange polakker, som ennå er i Danmark, vil det være en begivenhet å hilse på den polske kirkefyrste.

Kardinal Hlond er en ung kardinal — kun 51 år gammel. Den høie verdighet har han dog sittet inne med siden 1927. Vi får senere leilighet til å gi fylligere opplysninger om våre høie gjester. Her skal vi ennå nøies med å meddele, at den polske kardinal tilhører Salesianernes Orden.

Listen over de øvrige prelater og fremragende geistlige, som har anmeldt deltagelse i kongressen er følgende: Rektoren for det katolske Universitet i Paris, Erkebiskop *Baudrillart*, Biskoppen av Liège, Mgr. *Kerckhoffs*, Biskoppen av Gent, Mgr. *Coppieteres*, Ap. Vikar for Sverige, Biskop *Müller*, Ap. Vikar for Finland, Biskop *Buckx*, Ap. Vikar for Island, Biskop *Meulenberg*, Ap. Administrator for Vikariatet Oslo, Pastor *Irgens*.

Følgende Premonstratensere: Prokurator *Noots* (Rom), Generalabbed Mgr. *Cretz*, Abbed *Zavoral* (Prag; berømt predikant), Abbed *Bennebroek* (Postel, Belgien), Abbed *Francken* (Bois Seigneur Isaac, Belgien). Dessuten: Jesuitenes Provincial, Pater *Lauer* fra Köln, Redemptoristenes Provincial, Dr. *H. Kirfel*, Wien, General-Vikar Mgr. *Simemone*, Liège, Redemptoristpater *Theyskens* (berømt predikant).

I Norge og Sverige har våre trosfeller vist megen interesse for vår kongress. Komiteen for svensk deltagelse består av Pastor *A. Meyer* (en gammel bekjent), fru *Lambert-Meuller*, kunstmaler *Berggren* og kandidat *Sandquist*. I Norge er det Dominikanerpater *Béchaux* som organiserer deltagelsen.

Kjøbenhavn får et meget stort prestebesøk til kongressen. Av Vikariatets over 80 prester vil sikkert de fleste være til stede. Fra de skandinaviske land kommer der sikkert en del. Hvis ikke de ekstraordinære forhold forhindrer det, kommer der adskillige prester fra Tyskland. Fra Belgien ventes henved 25 prester. Vi må regne med å ha minst 100 katolske prester i Kjøbenhavn i August måned.

En av kongressens hovedbegivenheter blir Pontifikalmessen søndag morgen i Klosterhaven og den påfølgende procesjon. Kardinal *Van Rossum* celebrerer.

For at prosesjonen kan utvikle sig i ro og orden, vil de forskjellige kategorier av deltagere allerede i Klosterhaven før messen få anvist bestemte plasser. Den foreløpig skisserte plan går ut på følgende: Den celebrerende kardinals trone reises på venstre side av terrassen. På høire side, de øvrige prelater. Rimeligvis an-

Jesu Hjerter Kirke.

(Billedet er tatt ved Prinsesse Margrethes bryllupp.)

bringes også en del andre prelater og andre honoratiorens for foten av terrassen. Til høire for terrassen en estrade med kor og orkester. Den øvrige «menighet» inndeles i følgende hovedgrupper: Provinsen (til venstre for alteret), barnene, prester og ordensfolk (midt for alteret). På høire side av alteret: kjøbenhavnske foreninger. Bakved foreningene og bakved midtgruppen: alle de øvrige deltagere.

Rekkefølgen i prosesjonen vil da bli således: Barnene, Provinsianerne, Ordensfolk (lægsøstre og brødre), Prester, Sangkoret, Orkester, Københavns foreninger, de øvrige deltagere, Prelater, Æresvakt (Katolsk Klub), Kardinal van Rossum med Sakramentet. (Baldakinen bæres av kirkeforstandere).

De voksnes festtegn består i en medalje, der efter tegning av *Birgitte West* utføres av *B. Jetmar*, med en sløife i Pavens gul-hvite farver. På baksiden av medaljen står kort og godt: *Eukaristisk kongress i København 1932*. Forsiden, der er ren og smukk i sin enkelhet, viser kalk og hostie imot bakgrunnen av et kors. Derved illustreres ordene om å forkynne Herrens død, så ofte Sakramentet nytes (I. Cor. 9, 26).

*

Barnenes festtegn (der kun koster 25 øre) består av en gjengivelse av medaljens forside på karton og gul-hvite bånd.

Fra kongressen i Dublin.

— Mens mange av de tilreisende under hele kongressen blev boende ombord på dampskibene, er andre innstallerte i den store teltby, som har reist sig like utenfor byen. Gatene er smykket og man ser alle nasjoners flagg undtagen det engelske.

Den pavelige legat, Kardinal Lauri, er blitt hyldet overalt på hele sin reise til Dublin. I London var trengselen på jernbanestasjonen så stor, at man måtte sløife de planlagte offisielle mottagelsesfestligheter.

Generalguvernøren, James Mc Neill, er dessverre blitt utelukket av den irske regjering fra den fest, som mandag aften blev gitt til ære for Kardinal Lauri — og regjeringen har fastholdt sin beslutning tross alle henstillinger fra kirkemyndigheternes side. Kardinal Lauri blev forøvrig mottatt med fyrstelige æresbevisninger ved sin ankomst til Irland — bl. a. blev hans skib møtt av en flyveeskadre som hadde formert sig som et stort kors. Samtlige kirkeklokker ringte ved hans inntog i Dublin, hvor tusen av mennesker knelte på hans vei og mottok den pavelige velsignelse. Hans vogn blev ledsaget av et husarregiment, som de Valera hadde stillet til disposisjon.

Kongressen faller sammen med den irske kirkes 1500-årige beståen, da Irlands apostel, St. Patrick, i året 432 først kom til landet, som han av Pave Celestin I hadde fått i oppdrag å kristne. Han var en ildsjel og grunnla intet mindre enn 700 kirker og konsekret 250 biskopper og 5000 prester. Han døde 465 som metropolit av Armagh og tallrike klostre fortsatte hans verk, både som budbringere av evangelierne og som arnesteder for videnskap og kultur. Fra et irsk kloster kom også den hl. Columban, som senere misjonerte ved Bodensjøen. De irske klostreskoler var de beste og mens kulturen gikk under i folkevandringsens tid i det øvrige Europa, studerte irske munkar ivrig klassikerne og reddet verdifulle håndskrifter fra undergang. Irland bar kulturen frelst frem og aftenlandene skylder den grønne ø den største takknemlighet.

Irland er også «helgenenes ø» — og de talløse helgener dyrkes den dag i dag av hele folket med den dypeste ærefrykt. Og denne ærefrykt har i disse dager også grepet de mange fremmede og omgitt hele kongressen med en glorie av takknemlighet for alt som er grodd frem av den rene, sterke irske tro.

Barna uten barndom må bli våre feriebarne!

Det er kamp om ungdommen, ti den som har ungdommen har fremtiden. Kampen om ungdommen foregår overalt, i hjem i skole, på gaten, i gårds- og portrum, i kjellerhalser og smugg. Den finner sted overalt, men kampen er vel hardest for tiden i slumstrøkene i de store byer. Der hvor husene ofte ikke fortjener navn av hus eller hjem — hvor mangel på luft og lys gjør sig gjeldende på en sådan måte, at hvadsomhelst er bedre enn dette.

Enhver lindring av nøden, den fysiske så vel som den åndelige, som hersker, er også å erobre ungdommen. Et mål for den katolske aksjon. Det er nemlig fra de arbeidsløses rekke, og de barnerike familier og av enkenes barn at alle disse barn uten barndom kommer. Og som det gjelder å hjelpe og erobre påny, dag efter dag, uten avladelse.

Men klare linjer må vi ha i denne sak. Særlig er det to punkter vi må ha for øie.

1. Vi må vokte oss for å påkalle kommune- eller statshjelp. Kommune og statsprinsippet som botemiddel for alt og alle er en fornektelse av urkristendommens karitasidé, og har ført til økonomiske kriser som vel ingen har sett maken til. Offentlige midler flyter kun sparsomt inn, som følge av at alle roper på krisehjelp av offentlige midler. Den almindelige henvisning til hjelp hos det offentlige for alle skader og brøst for alle, vil alltid og tilsist resultere i tomme kasser og svære underskudd. Det offentlige, staten og kommunen, det er jo tilslutt bare du og jeg. Og avhengig av den aktive evne hos dig og mig, d. v. s. den enkelte samfunnsborger.

Det socialistiske og kommunistiske krav om at stat og kommune skal klare å betale alt forneker altså nestekjærlighetens kraft og fører til kommunal statsbankerott.

Mot dette krav må vi sette en personlig og katolsk kristen innsats av krefter og evner, ja midler. Arbeidet for barnet og kampen om barnet må skje på den kristelige nestekjærlighets grunn og helt ved frivillige gaver og arbeide. Det må være et særpreg for hver katolsk aksjon. Vi må følge de guddommelige lover for karitasidéen i denne tid da fornektelse av den enkeltes betydning og nestekjærlighet har bragt hele samfundet til å tigge.

2. Det gjelder også å få en tilnærmelse istand mellom stender og folk der nu står fjernt fra hverandre. Bedrestillede må få litt føling med fattige trosfeller ved en personlig innsats i form av arbeide eller ved i sommertiden å ta imot fattige feriebarne som ikke kan få plass på vanlig måte på landet om sommeren, særlig på grunn av plass- og pengemangel. Bor de i nærheten av internater, pensjonater eller klostre som mottar feriebarne, bli med i arbeidet for barna, bring dem klær, adspred dem, bespis dem. Lær dem å kjenne ved en praktisk utfoldelse av nestekjærlighetens idé. Øv dåd i handling, støtt St. Vincensforeningen i Oslo.

Det er i år den 8. sommer St. Vincensforeningen legger ut med sine mange barn. Turen går til Sylling; i nærheten av St. Halvarvs villa og kapell skal de bo. Feriebarne fra katolske hjem i Oslo er en viktig katolsk aksjon. Herute står barna under ledelse av katolske krefter, her styrkes deres kropp og sjel — her bevares de for kirken og Kristus.

Og hvert barn får luft, sol og mat. Det bygges op og styrkes i en tid da hele livet grunnlegges og bygges.

Har Du gitt din skjerv — var den liten? Se om du kan gi oss litt til. Vi har over 40 barn i år!

Ivar Ruyter.

Svenske helgenlegender.

Bearbejdet oversettelse av Iwan B—W.

II. St. Eskil.

Mot slutten av samme århundre hvori St. Sigfrid virket, levet og døde for sin kristne tro den hellige Eskil i Södermanland. Legenden sier at han var kommet til Sverige sammen med St. Sigfrid, men dette kan nok ikke være tilfelle, da det ligger alt for lang tid mellom disse to's virksomhet. «Han hadde vokset op som et oliventre og en cypres og foraktet denne verdens tillokkelser,» sier hans legende. Sin kjærlighet til Gud viste han i sin nidkjærhet og sitt utrettelige lige arbeide for utbredelsen av Kristi lære. I Forss, — ikke så langt fra hedningenes gamle tingsted Strenga (siden Strengianes, nu Strengnäs) — bodde Eskil.

Engang hendte det at mange mennesker var samlet i Strenga. Også kongen var der og der skulde holdes ting. Kongen hette da Blot-Sven og var en veldig blotmann (offermann) og forfulgte alle dem som ikke ofret til de gamle gudene. På tinget skulde der efter gammel skikk ofres og herover var misjonæren i Forss meget bedrøvet. Han trodde at hedenskapet allerede var overvunnet, men disse tidender gav ham visshet for at han hadde tatt feil.

I hellig iver drog Eskil til Strenga og optrådte meget modig på tinget midt i kretsen av den bebevnedde almue og talte straffende ord til dem for deres tilbakevenden til hedendommen.

Ved hans tale blev det et veldig våbengny, og man vilde efter gammel landsskikk tvinge ham til taushet. Eskil fortsatte dessuaktet sin straffepreken, og likesom om selve himmelen hadde villet gi sitt bifall til dette, kom der et veldig tordenvær med lyn og hagelbyger som forhindret ofringen.

Men dette ophisset enn mer hedningene. En mann ved navn Snabod tok op en sten og kastet på Eskil, som vovet å forstyrre den hellige tings og offerfreden. Stenen traff Eskil i hodet så han styrtet til jorden hvorpå han førtes frem til kongen som dømte ham til døden. En av hedningene knuste hans hode med et øksehugg og siden kastet man stener over det døde legeme.

Mange år efter den hellige manns død, da kristendommen også var antatt i Upsvearnes land, blev også han en av den svenske kirkes helgener, til hvis ære det byggedes kirker og klostre.

Den i vår tid for sine enestående gode stålvarer verdenskjente by Eskilstuna, og som ikke ligger langt fra Forss, er opkalt efter den hellige Eskil.

Hans festdag feiredes den 12. juni — den såkalte «Eskilsmessan» og de forbrydelser som begikkes under denne eller i byen Eskilstuna blev ifølge den gamle Södermanlandsloven meget strengere straffet enn hvis samme forbrydelse hadde vært utført et annet sted eller på en annen tid.

Litt om fattigdom.

(Fra tysk).

I den hedenske oldtid var fattigdommen i høi grad foraktet, og det er først barnet i krybben som har bragt den i ære. Verdensfrelseren har i sin første «Salige er de fattige» prist den, og ved sitt eget eksempel helliget den — og allikevel er mange av de som kaller sig kristne nu sunket tilbake til den gamle hedenske anskuelse. De ringeakter de fattige. —

Sikkert har også fattigdommen i sin rent ytre form sjelden noget tiltrekkende ved sig. De dårlige klær, de sønderrevne sko, den skidne hatt og det hele opleide utseende som ofte ledsages av frastøtende og hårdt ansiktsuttrykk, og et ufint og rått vesen virker skremmende på mange — og allikevel er innerst inne i sjelene de rike og de fattige ens. I begge finnes verdifullt metall, og mange slakker — men de rike har hatt bedre anledning til gjennom opdragelse, kjenskap til alle den gode tones regler, innøvelsen i høflighetens former å få det verdifulle bragt op til overflaten og gjort synlig, mens den fattige på grunn av manglende opdragelse og manglende kjenskap til de selskapelige omgangsformer og høflighetsreglementer ofte får skjult sine gode egenskaper.

Hvis man på en fattig anvender det gamle ord om at «klær skaper folk» og derfor overser hans menneskelighet og menneskeverd gjør man sig skyldig i en stor synd — fordi det man da ærer og akter på jorden er bare av «denne verden» og fordi man helt glemmer at det er meget ofte den fattiges arbeid som gjør den rike rik — og fordi man glemmer at det er meget ofte blandt de fattigste at man finner den største forståelse av hvad sult og savn og sykdom og sorg innebærer, og man derfor nettop blandt dem finner den største offertrang og offervilje overfor andre, som har det ondt, og den beredvilligste hjelp. Blandt de fattige finner vi de tapreste korbærere — hvor megen tålmod, selvfornektelse og forsakelse er der ikke blandt disse «de minste av eder». Alltid vil vi se at gjennom alle tider har troen hatt sin sikreste tilflukt blandt de fattigste, fordi nøden har bevart dem for den fristelse til å la hjertene knytte sig til denne verdens goder som de rike så ofte er fallen for. Det var nøden som lærte dem å be — nøden som

rettet deres blick opover og derfor var også Frelseren på sin vandring på jorden stadig omgitt av de fattigste som Han priste salige, som Han lærte og som Han helbredet. Enhver kristen bør se på de fattige som Guds yndlinger og gjennom historien ser vi også, at hvor kristenkjærlighet og ekte kristentro blomstret var også kjærligheten og medfølelsen til de fattige stor. Alle våre helgenhistorier beretter dette, fordi helgenene etterfulgte Frelserens eksempel, som selv valgte å leve en fattigs liv.

Herhjemme —:

«St. Olav»

vil i neste nummer bringe referat av høitideligheten i Tromsø ved høiærværdige pater Starkes innstallasjon i sitt embede som Superior for Nord-Norges kirke-distrikt, samt bringe den nye overhyrdes tiltredelsespreken.

Oslo.

De første feriebar

— 22 gutter — drog imandags kl. 10 strålende glad og fornøiet avsted til Sylling under ledelse av pastor Wijn. Glem dem ikke!

Ved høimessen i St. Olav den 26. ds.

hadde der innfunnet sig en tallrik representasjon for mannskapet og officerene på det engelske slagskib «Nelson», som i øieblikket gjester Oslo. Presten hilste fra prekestolen i varme ord de fremmede velkommen på deres eget sprog, idet han minnedes englenderne som den nasjon som hadde kristnet Norge og bragt oss den tro, de nu vilde finne igjen i den samme gudstjeneste, de kjente fra sitt hjemland, og forene oss alle i én tro, ét håp, én kjærlighet på Sannhetens grunn. Den med kraft og innderlighet fremførte tale grep øiensynlig de tilstedeværende orlogsfolk dypt.

Med Ynglingeforeningen på Hovedøen
patronatsdagen.

På St. Aloisiusforeningens patronatsdag var det endelig gått op for meteorologene og værgudene at ynglingene mente det alvorlig med sin planlagte tur til klosterruinene på Hovedøien.

Efter adskillige gangers forgjeves avertering av turen i St. Olav og en siste gangs bekjentgjørelse i kirkene, samledes man endelig i klosterets konventstue tirsdag den 21. ved åtte-tiden om kvelden.

Fremmøtet var ganske bra, ja næsten merkverdig, når man tar i betraktning at antallet av deltagere stemte sån omtrent med det antall munkes som til å begynne med bodde i klostret.

Deltagerne, med pastorene Laudy og van der Vlugt i spissen, tok plass på de gamle benker i konventstuen, og hr. Bjørck-Wirczick redegjorde så på en fengslende måte for klostrets historie og viste siden rundt i ruinene på en orienterende og grei måte.

Under turen i ruinene blev der gjort flere interessante funn, en meget sjelden blomst samt en eiendommelig sten. Dessverre viste det sig siden at blomsten bare var en defekt prestekrave, og stenen en meget vel vedlikeholdt del av et drainsrør.

Efter at klosterruinene var besett, samledes man på øens sydende hvor man delikaterte sig med kaffe og kaker. At Ynglingeforeningen består av frisk og tiltrekkende ungdom talte de mange mygg sitt eget og eiendommelige sprog om.

Mens de mange taler, sammen med myggenes hese brøl steg op mot aftenhimmelen, gikk solen ned og la sig bak Skaugumsåsene hittenfor horisonten og gamle Ibsens bekjente sommernattsslør senket sig over fjorden.

Ved elve-tiden drog man tilbake til byen.

Ynglingeforeningens sesong er næsten slutt. Siste søndag feiredes patronatsfesten i foreningslokalet. Det blev siste sammenkomst før ferien.

Den 16. august samles så halvparten av foreningens medlemmer for å dra til den eukaristiske kongress i Kjøbenhavn.

Mygg.

St. Olavs menighetsskoler og St. Sunniva skole

avholdt sine eksamensfester tirsdag og onsdag i forrige uke i det festlig smykkede gymnastikklokale. Ved begge fester blev karakterbøkene opleste og overrakt av mgr. Kjelstrup. Til stede var likeledes provikaren pater Béchaux samt flere prester og barnas pårørende.

Programmet bød på sang og deklamasjon på tysk, fransk og engelsk. Man måtte legge merke til og beundre den umiddelbare freidighet som barna utfoldet, og som klart og tydelig viste hvilken *arbeidsglede* som råder i skolene — vel den største verdi som kan bibringes den opvoksende slekt. De mange «særdeles» demonstrerte, at den rent instruktive del av undervisningen ikke forsømmes — den musikalske innføring kunde tilhørerne selv bedømme, og likeledes den gode sprogundervisning.

Begge dager avsluttet mgr. Kjelstrup festligheten med en anslående tale, hvor han særlig fremhevet lærerkreftenes kjærlige og dyktige innsats. Ved St. Olavs skolens fest talte monsignore tillike varmt om betyd-

ningen av å gå på katolsk skole og bad barna huske at selv om de nu fikk fri for *lekser*, måtte de aldri ta sig fri for *bønnen*. Til sist lystes velsignelsen over alle de tilstedeværende — men det varte begge dager lenge før barna kom sig avsted. Man fikk et klart inntrykk av hvor meget de henger ved skolene og søstrene, og at det er en lys og god tid — disse barndommens læreår. At foreldrene også vurderer skolens arbeide og er takknemmelig for den gode ånd, som råder i dem, mottok «notre mère» mange beviser på — begravet som hun blev i mengden av foreldre som vilde takke henne til slutt — en takk som mère Zoe med glede tok i mot på søstrenes vegne, for å legge den for St. Josefs fot.

E.

— og derute:

Vatikanbyen.

Pius XI og den katolske misjon.

Propagandakollegiet feiret forleden en fest, hvor også Hs. Hl. Paven var tilstede. Ved denne fest holdt Mgr. Salotti en tale om de fremskritt som den katolske misjon har gjort i de ti år, som utgjør Pavens regjeringsepoke inntil nu.

«I disse 10 år har 4000 nye misjonærer reist over hav og fjell for å slutte sig til evangelistenes store hær. Av innfødte prester hadde vi i 1922 et antall av 2670 — idag over 4000. Propagandaen rådet i 1922 over 352 misjonsdistrikter — nu over 475, hvilket altså betyr at der er blitt organisert 123 nye misjoner, av hvilke 16 betjenes utelukkende av innfødte geistlighet, og som blomstrer og har stadig fremgang.

De troende i de forskjellige misjonsdistrikter talte i 1922 neppe ni og en halv million — nu er deres antall omkring femten og en halv million.

Og når man så dertil føier de tallrike religiøse misjonærer som i løpe av disse ti år har sluttet sig til arbeiderne ute på markene, for å hjelpe til blandt de ikke-troende, og de mange innfødte ordenssøstre som gjør våre misjonærer umåtelige tjenester, vil man forstå at det er med de største forhåpninger at vi fortsetter arbeidet.

Mere enn 15,000 unge mennesker opdras idag i misjonenes små og store seminarier, for å kunne bli apostler i sine land og sine folks førere. Og alt dette er skjedd under Pave Pius XI's pontifikat, og vil bli stående som vidnesbyrd om en av de mest blomstrende perioder i misjonshistorien.»